

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

In loving memory of Rivka bat Pesach

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel
Lech Lecha 5785

Shabbat Times

16:25 17:22

Issue 57

The gemara in Pirkei Avot tells us that Avraham was given ten challenges, tests, by Hashem and he passed them all successfully. The Rambam lists the challenge of Lech Lecha, leaving his home to journey to an unknown place, as the first challenge.

Shortly after arriving in the land of Canaan, the place where Hashem guided him to, there was a famine there. As such, he left the land of Canaan to move to Mitzrayim where there was plenty. He was then accosted by the danger of being killed by the Egyptians and his wife being taken by Paraoh. The story fortunately had a happy ending whereby Sarah was returned to Avraham unharmed and untarnished and he was awarded wealth for his troubles.

How are we meant to view this episode, one that began with pain and anguish but concluded on a high note, the bestowing of wealth upon Avraham?

Rashi implies that Avraham's decision to leave Canaan for Egypt was the right one. This too was a test to see if Avraham would question Hashem's ways. For why would Hashem ask Avraham to leave his home, sending him all the way to Canaan, just to be tested with a famine? Yet Avraham did not complain or question. He moved to Egypt without questioning Hashem. If Avraham passed this test, why was he "punished" with the threat of his wife being taken forcibly away from him? Although he became wealthy through this episode, it is still hard

to understand why both he and Sarah suffered this hardship.

For this reason, the Ramban argues with Rashi and maintains that Avraham failed the test, by leaving Canaan due to famine. He should have had the strength of faith to persevere and not leave. Because of this he and Sarah were punished and Paraoh took her as a wife. It was only due to the miracle that Hashem performed, that she was not violated by Paraoh and was returned to her husband. But if this is so, that this was a punishment for Avraham's failure, why was he awarded wealth through this episode? It seems like he was rewarded as well!

We see from here that things are rarely "black and white." What Rashi deems to be a success, the Ramban deems to be a failure. But whatever the case, Hashem watches over the tzaddik and gives him the tools that he needs to succeed in his mission. Perhaps there was an element of success and failure in Avraham's behavior. He may have made the wrong decision to leave Canaan, but the fact that he did so without complaining to Hashem, was a huge success. Hashem brought him hardship to absolve him of his shortcomings, but rewarded him with wealth for his achievements!

Today we woke up to the news that Donald Trump scored a resounding victory over Kamela Harris. Will Trump be better for the Jews? No one knows. But what we do know is, that no matter which path was chosen, Hashem will continue to provide us with the tools we need to succeed!

The Power of a Fresh Start

Rabbi Isaac Bernstein

The first pasuk in this week's parsha tells us how Hashem commanded Avram to leave his home—everything he knew—and go to a land that Hashem would show him. The second pasuk describes the blessings that Avram will receive when he fulfills this mission: He will become a great nation, be blessed, and more.

Rav Nevenzahl shlit"a asks an important question: What is the relationship between these two pesukim? Is Pasuk Alef the task and Pasuk Beis the reward? In other words, Hashem recognizes that what He's asking of Avram is difficult, so He promises rewards to make the challenge more bearable. The goal is to get Avram to Eretz Yisrael, and the blessings are simply a means to that end.

Alternatively, Rav Nevenzahl suggests that the relationship could be the other way around. Hashem's ultimate goal is for Avram to become the leader of the future Jewish people. To achieve that, Avram needs to be blessed and become a great nation. So, how does Hashem bring that about? By commanding him to leave his current location and travel to a new one. In this view, the blessings in Pasuk Beis aren't merely a reward for the task in Pasuk Alef—they are the goal themselves. Avram needs to emerge as the father of the Jewish people, and that requires a dramatic change, starting with leaving the familiar behind.

The Gemara teaches that shinui makom—changing one's place—can have the power to effect divine judgment. But how does that work?

Rav Nevenzahl offers a few different approaches. One explanation is that changing location is a humbling experience. When you live in the same town, everyone knows you. You have your regular seat in shul,

your go-to grocery store, and a deep understanding of the local bureaucracy. Anyone who has made aliyah can appreciate how humbling it is to adjust to a new culture! This humility, Rav Nevenzahl suggests, can open the door to new blessings in life.

Alternatively, Rav Nevenzahl proposes a deeper idea: Sometimes, we have the potential for blessing in our lives, but we don't fully tap into it because we are so accustomed to our surroundings, routines, and comfort zones. Avram needed a fresh start, a new chapter in life, to push him to try new things, take risks, and explore his full potential. By changing his location, he was able to start anew and become the person he was meant to be.

In our own lives, we sometimes feel stuck in a loop: the same schedule, the same people, the same surroundings. Now, don't get me wrong—consistency is a wonderful thing! But when we find ourselves stagnant, not growing or striving to improve, it might be time to shake things up a bit. A change in environment or a new approach can help us unlock the blessings Hashem is waiting to give us and actualize our true potential.

RCK RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL **KBA** KOLLEL Bnei Avraham

Living Inspired
Torah Insights to Shape a Better You

8:15 pm Ma'ariv at 8:00 pm

Every Monday

Rabbi Isaac Bernstein

Ahuva 198 Raanana

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה
פרשת "לך לך" התשפ"ה

זמני השבת

16:25

17:22

גליון 57

שאל את הרב ראש בית המדרש הרב שבת יגל שליט"א

שאלה: האם מותר להכין לימונדה בשבת? לסחוט לימון ולהוסיף סוכר ומים.
תשובה: השולחן ערוך פסק שמותר לסחוט לימונים בשבת, בשונה מסחיטת שאר פירות שאסור לסוחטם בשבת משום מלאכת 'מפרק' (בזיתים וענבים זהו מלאכה דאורייתא ובשאר פירות זהו איסור מדברי חכמים).
ומן הבית היוסף כתב שני הסברים מדוע שונה פרי הלימון משאר הפירות:
א: את מיץ הלימון אי אפשר לשתות כמות שהוא אלא רק בתוספת סוכר ומים, בשונה משאר הפירות שראויים לשתיה בפני עצמם, ולכן אין על מיץ הלימון שם משקה.
ב: את שאר הפירות רגילים לסחוט לתוך כוס ריקה, ואילו את פרי הלימון רגילים לסחוט לתוך המים.
והנה בימינו היום רגילים לסחוט את פרי הלימון לתוך חביות ריקות, ואותם משווקים לאלפים ולרבבות, ולכן כתב המשנה ברורה שכבר אין היתר לסחוט לימונים בזמננו היום, שהרי הטעם השני הנ"ל כבר לא שייך, והרוצה להכין לימונדה, יניח קודם את הסוכר בתחתית הכוס ואז יסחוט את הלימון על הסוכר (בכמות כזו שמייץ הלימון נבלע בתוך הסוכר ולא צף מעליו) והרי זה כסחיטת לימון לתוך סלט שמותרת (כי משקה הבא לאוכל נחשב כמו אוכל וממילא אין כאן מלאכת מפרק שהגדרתה לפרק את המשקה ממקום גידולו) ואחר כך יוסיף את המים, וכן פסק הבן איש חי.

שאלה: קניתי מנגל גז יד שנייה, מיהודי שלא שומר כשרות כלל ועיקר. אין לי ספק שנצלו על מנגל זה מאכלים לא כשרים...
היאך אני יכול להכשיר את המנגל?

תשובה: החלקים שצריכים הכשרה זה הרשתות, וכן המכסה העליון אם ישנו כזה. רשת שנצלו עליה מאכלים אסורים צריכה 'ליבון חמור' כדי להכשיר אותה, ולכן לא מספיק להפעיל את המנגל 'על ריק' ולתת לרשתות להתחמם, כי בכך אין זה ייחשב 'ליבון חמור'.
ולכן - אם הרשתות מתפרקות וניתן להשיג רשתות תואמות חדשות - הרי שזה הכי טוב והכי מהודר.

אם אין זה אפשרי יש שני דרכים ללבן את הרשתות בליבון חמור:
א': להביא ברנר גז, ולעבור על כל חלקי הרשת טוב טוב, עד שהמקום מתאדם.
ב': להניח כמות יפה של גחלים על הרשת ולהבעיר את הגחלים היטב היטב עם חומר בעירה, ובכך גם הרשת עצמה תתלבן ותאדים בכל חלקיה.

את המכסה העליון ניתן אכן להכשיר על ידי הפעלת המנגל 'על ריק' בזמן שהמכסה סגור, למשך 15 דקות.

כמו כן מן הסתם הבעלים הקודם לא טבל את הרשתות במקווה כלים, ויש לעשות כן.

החזון איש חלק על המשנה ברורה ונקט שאין היתר לסחוט לימון לתוך סוכר כאשר אחר כך דעתך שהסוכר הזה ייהפך להיות משקה, שמאחר ודעתו לערב סוכר זה בתוך המשקה הרי שמתחילה חל על המיץ שם משקה.

הרב עובדיה יוסף זצ"ל כתב להתיר לסחוט לימונים באופן רגיל בשבת (כלומר גם לתוך כוס ריקה, אבל ביד לא בעזרת מסחטה) מאחר ועיקר ההלכה הוא כמו ההסבר הראשון של הבית יוסף, שכל מיץ שאי אפשר לשתות אותו בלא לערב אותו עם מים וסוכר אינו נחשב 'משקה' ולכן סתם השולחן ערוך שמותר לסחוט לימונים בשבת ולא חילק כלום.

ואם כן להלכה מצאנו ג' שיטות באופן הכנת לימונדה בשבת:
שיטת המשנה ברורה והבן איש חי: יש לסחוט את הלימון על סוכר ואז להוסיף מים (ראשי תיבות ס(ו)ל"ם - סוכר, לימון, מים).

החזון איש חלק על המשנה ברורה ונקט שאין היתר לסחוט לימון לתוך סוכר כאשר אחר כך דעתך שהסוכר הזה ייהפך להיות משקה, שמאחר ודעתו לערב סוכר זה בתוך המשקה הרי שמתחילה חל על המיץ שם משקה.

הרב עובדיה יוסף זצ"ל כתב להתיר לסחוט לימונים באופן רגיל בשבת (כלומר גם לתוך כוס ריקה, אבל ביד לא בעזרת מסחטה) מאחר ועיקר ההלכה הוא כמו ההסבר הראשון של הבית יוסף, שכל מיץ שאי אפשר לשתות אותו בלא לערב אותו עם מים וסוכר אינו נחשב 'משקה' ולכן סתם השולחן ערוך שמותר לסחוט לימונים בשבת ולא חילק כלום.

ואם כן להלכה מצאנו ג' שיטות באופן הכנת לימונדה בשבת:
שיטת המשנה ברורה והבן איש חי: יש לסחוט את הלימון על סוכר ואז להוסיף מים (ראשי תיבות ס(ו)ל"ם - סוכר, לימון, מים).

החזון איש חלק על המשנה ברורה ונקט שאין היתר לסחוט לימון לתוך סוכר כאשר אחר כך דעתך שהסוכר הזה ייהפך להיות משקה, שמאחר ודעתו לערב סוכר זה בתוך המשקה הרי שמתחילה חל על המיץ שם משקה.

הרב עובדיה יוסף זצ"ל כתב להתיר לסחוט לימונים באופן רגיל בשבת (כלומר גם לתוך כוס ריקה, אבל ביד לא בעזרת מסחטה) מאחר ועיקר ההלכה הוא כמו ההסבר הראשון של הבית יוסף, שכל מיץ שאי אפשר לשתות אותו בלא לערב אותו עם מים וסוכר אינו נחשב 'משקה' ולכן סתם השולחן ערוך שמותר לסחוט לימונים בשבת ולא חילק כלום.

ואם כן להלכה מצאנו ג' שיטות באופן הכנת לימונדה בשבת:
שיטת המשנה ברורה והבן איש חי: יש לסחוט את הלימון על סוכר ואז להוסיף מים (ראשי תיבות ס(ו)ל"ם - סוכר, לימון, מים).

הצטרפות לקבוצת ה"א"ה סחוק את
הברקוד
יומית של הרב יגל

הגר אמנו?

הרב משה אריאל מרגי שליט"א

לאברהם אבינו אין ילדים.

אלה ה' הבטיח לו זרע. אז לשרי יש רעיון, אולי הבן שהובטח הוא לא ממנה אלא מהגר - "וְהָיָה לְךָ עֶצְרָנִי יְהוָה מִלְּדָת בְּאִנָּה אֶל־נִשְׁפָּחְתִּי אוֹלִי אֶבְנָה מִמֶּנָּה". אבנה ממנה - כלומר שהגר תלד בן והוא יהיה שייך לאברהם ולשרי. הגר רק תלד אותו.

כמו דן ונפתלי. שהרי גם יעקב ורחל לא נפקדו בבן, ורחל הכניסה את בלהה ליעקב ונולדים שני שבטים - דן ונפתלי אבל רחל היא האמא שלהם ולא בלהה, היא זאת שבוחרת להם את השמות. תשאלו כל ילד - יש שנים עשר שבטים אבל רק ארבעה אמהות. כי דן ונפתלי הם בניה של רחל, וגם גד ואשר מוגדרים כבני לאה.

אבל הסיפור של הגר ואברהם לא מסתיים ביצחק אבינו. הגר אכן נפקדה אבל אז התכנית משתבשת ומסתיימת בכך ששרי מענה את הגר והיא בורחת.

בבריחה היא פוגשת מלאך שמברך אותה: "וַיֹּאמֶר לָהּ מִלָּאךְ - יְהוָה הִנֵּן הָרָה וְיִלְדָּת בֶּן וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל כִּי שָׁמַע יְהוָה אֶל עֲנָנָהּ" אבל היא כבר בהיריון למה היא צריכה ברכה על היריון.

כותב הרב פינקוס הסבר מדהים:

מההיריון הראשון שלה היה צריך לצאת יצחק, בן שממשיך את דרך אברהם. אבל ברגע שהיא הרתה "וַיִּתְּרָא כִּי הָרְתָה וַתִּקַּל גְּבִרְתָּהּ בְּעֵינֶיהָ", היא מתחילה לזלזל בשרי ולהחשיב את עצמה כשווה אליה. שהרי ממנה יוצא היורש. ובאותו רגע התכנית השתבשה, כי היורש חייב להיות משרי ולא ממך. כל עוד את 'שפחת שרי' הרי שאת יכולה להעמיד לשרי בן שהוא יהיה הממשיך, את לא יולדת לאברהם בן - את יולדת לשרי. כמו דן, שבלהה יולדת לרחל ורק אז הוא נחשב כשבט.

כלומר יש כרגע פצצה מתקתקת, שפחה שנושאת ברחמה את ממשיך אברהם אבל כשהוא יוולד הוא כבר לא ראוי, הורתו בקדושה ולידתו שלא בקדושה. מה עושים - "ותענה שרי", שרי מנסה לתקן את המצב בכך שהיא מענה את הגר, שיהיה ברור שהגר היא שפחתה ולא אשה בפני עצמה.

אבל הגר בורחת, היא בעצם מורדת ולא מוכנה לקבל את זה שהיא כפופה לשרי, אז היא הפסידה. ולעובר הזה כבר אין אפשרות להיוולד - כי תחילתו כיוורש אברהם וסופו "עם הדומה לחמור" - אז הוא נפל.

במדבר היא מבינה את הטעות. כאשר המלאך פוגש אותה הוא קורא לה "וַיֹּאמֶר (המלאך) הֲגֵר שְׁפָחַת שָׁרִי, אִי מִזֶּה בָּאת וְאֵנָה תֵּלְכִי." הוא לא קורא לה רק בשמה, הוא מכנה אותה במשפט אחד "הגר שפחת שרי" זה מעמדך מה חשבת וראי מה איבדת.

ואז היא כבר מבינה ועונה: "וַיֹּאמֶר מִפְּנֵי שָׁרִי גְבִרְתִּי אֲנִי בָרַחְתִּי". אבל אז זה כבר מאוחר. "הֲנֶה הָרָה וְיִלְדָּת בֶּן וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל" יהיה לך עוד בן מאברהם אבל הוא יהיה שלך לא של שרי, את זאת שתתני לו את השם לא שרי ולא אברהם, כי את הזכות להעמיד בן לשרי ולאברהם כבר איבדת.

והגר חוזרת ויולדת בן אבל היא נאחזת בתקווה שאולי הוא יקרא יצחק אולי עוד יש סיכוי. אז היא לא נותנת לו את השם שהמלאך ציווה עליה לתת, והיא שותקת. אז אברהם קורא נותן את השם "וַיִּתֵּן הֲגֵר לְאֶבְרָם בֶּן וְקָרָאת אֶבְרָם שְׁם בְּנוֹ אִשָּׁר וְיִלְדָּה הָגֵר" והוא קורא לו בשם שהמלאך אמר לה "יִשְׁמָעֵאל", לא יצחק.

המסר הוא שלפעמים יש למישהו כבר את השפע ביד אבל אז במקום לקבל את השפע בענווה, הוא שם את עצמו במרכז והוא יכול לאבד את הכל.

הלואי שנזכה למה שהרמב"ן כותב: "שובי על גברתך והתעני ידיה" רמז כי לא תצא לחופשי ממנה, כי בני שרה ימשלו בזרעה לעולם: